

Forslag

til

Lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om arbejderbeskyttelse. (Køre- og hviletid i international vejtransport, ansvar, sikkerhedsrepræsentanter m. v., dampkedler, det kommunale maskintilsyn.)

Fremsat den 9. december 1970 af *arbejdsministeren*.

§ 1.

I lov om almindelig arbejderbeskyttelse, jfr. lovekendtgørelse nr. 297 af 4. juli 1968, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 2, *litra f*, 1. pkt., affattes således:

„bestemmelserne i § 31, stk. 5, om hvileperioder, kørselstider og kontrolbøger finder i international vejtransport anvendelse på enhver, der fører køretøjet og ethvert besætningsmedlem på dette, uanset om den pågældende er beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste eller ej.“

2. I § 3 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

„Stk. 4. Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgivers vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, har ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, såfremt det skyldes hans forømmelse, jfr. § 5 a, at loven ikke er overholdt.“

Stk. 4, 5 og 6 bliver herefter stk. 5, 6 og 7.

3. I § 3, stk. 6, der bliver stk. 7, udgår: „og arbejdernes sikkerhedsrepræsentanter“.

4. Efter § 5 indsættes:

„§ 5 a. Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgive-

rens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, skal medvirke til, at bestemmelserne i denne lov og de i medfør heraf udstedte forskrifter overholdes. Han skal være opmærksom på ulykkes- og sundhedsfarer inden for det arbejdsområde, som han leder. Bliver han bekendt med fejl eller mangler, der kan medføre fare for ulykkestilfælde eller sundhedsskadelig påvirkning, skal han sørge for, at disse afhjælpes, og kan dette ikke ske ved hans indgriben på stedet, skal han straks gøre arbejdsgiveren bekendt med de konstaterede fejl eller mangler.“

5. § 7 affattes således:

„§ 7. I virksomheder, hvor der beskæftiges 10 arbejdere eller derover, skal arbejderne vælge en sikkerhedsrepræsentant for hver afdeling eller hvert arbejdsområde i virksomheden til at repræsentere sig i spørgsmål om arbejdernes sikkerhed og sundhed.

Stk. 2. Arbejdslederen for en afdeling eller et arbejdsområde, for hvilket der er valgt sikkerhedsrepræsentant, skal sammen med sikkerhedsrepræsentanten danne en sikkerhedsgruppe for den pågældende afdeling eller det pågældende arbejdsområde.

Stk. 3. Er der i en virksomhed oprettet een eller to sikkerhedsgrupper, udgør sikkerhedsgruppens eller gruppernes medlemmer og virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne et sikkerhedsudvalg.

Er der oprettet flere sikkerhedsgrupper, vælger sikkerhedsrepræsentanterne imellem sig 2 medlemmer og arbejdslederne i sikkerhedsgrupperne imellem sig 2 medlemmer til et sikkerhedsudvalg, hvori virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant indtræder. Sikkerhedsudvalget skal planlægge, lede, rådgive og orientere om samt føre kontrol med sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for virksomheden.

Stk. 4. Den tilsynsførende skal ved sine inspektioner jævnligt træde i forbindelse med sikkerhedsrepræsentanterne, sikkerhedsgrupperne og repræsentanter for sikkerhedsudvalget. Disse har fri adgang til at forelægge spørgsmål af sikkerheds- og sundhedsmæssig art for tilsynspersonalet.

Stk. 5. Fabrikinspektøren er forpligtet til på begæring at udlevere eksemplarer af almindelige anvisninger og forskrifter, som er udstedt vedrørende sikkerheden og sundheden for arbejderne i den pågældende art virksomheder.

Stk. 6. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet nærmere regler for opbygning og funktion af det interne arbejde for sikkerhed og sundhed, herunder regler om sikkerhedsrepræsentanternes rettigheder og pligter og om oprettelse af sikkerhedsgrupper og sikkerhedsudvalg og om disses opgaver.

Stk. 7. Arbejdsministeren kan efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet for fag, faglige områder eller arbejdssteder, for hvis vedkommende det skønnes upåkrævet eller uhensigtsmæssigt at opbygge det interne sikkerhedsarbejde efter reglerne i stk. 1-3, gøre undtagelse fra disse regler.

6. I § 10, stk. 3, udgår: „jfr. § 59“.

7. § 24 ophæves.

8. I § 29, nr. 2, ændres „og eventuelt aflagt en prøve“ til: „eventuelt aflagt en prøve samt eventuelt opnået en bestemt alder“.

9. I § 29 indsættes som stk. 2:

„*Stk. 2.* Arbejdsministeren kan efter forhandling med arbejdsrådet inden for nærmere afgrænsede områder bemyndige direktøren for arbejdstilsynet til efter indhen-

tet udtalelse fra arbejdsrådet at udstede de i stk. 1 omhandlede forskrifter og påbud m. v.“

10. § 31, stk. 5, affattes således:

„*Stk. 5.* For international vejtransport kan arbejdsministeren efter forhandling med justitsministeren, direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet fastsætte regler om hvileperioden og om de maksimalt tilladelige kørselsperioder, som her i landet eller i udlandet skal iagttages af førere af eller besætningsmedlemmer på køretøjerne, herunder regler hvorved det pålægges førerne og besætningsmedlemmerne at føre kontrolbøger over arbejdstid, hvileperioder m. v.“

11. I § 47, stk. 1, 1. pkt., udgår: „og det kommunale tilsyn“.

12. I § 48, stk. 2, 1. pkt., udgår: „— jfr. dog kap. 13 —“.

13. § 54, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

14. § 59 ophæves.

15. Kapitel 13. Det kommunale tilsyn med maskiner og bedrifter. (§§ 63-69) ophæves.

16. I § 75, stk. 3, 2. pkt., udgår: „tilsvarende bestemmelse kan træffes for så vidt angår maskinsynsmændene.“

§ 2.

I lov om arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed, jfr. lovbekendtgørelse nr. 298 af 4. juli 1968, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

„*Stk. 4.* Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgivers vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, har ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, såfremt det skyldes hans forømmelse, jfr. § 4 a, at loven ikke er overholdt.“

Stk. 4, 5 og 6 bliver herefter stk. 5, 6 og 7.

2. Efter § 4 indsættes:

„§ 4 a. Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, skal medvirke til, at bestemmelserne i denne lov og de i medfør heraf udstedte forskrifter overholdes. Han skal være opmærksom på ulykkes- og sundhedsfarer inden for det arbejdsområde, som han leder. Bliver han bekendt med fejl eller mangler, der kan medføre fare for ulykkestilfælde eller sundhedsskadelig påvirkning, skal han sørge for, at disse afhjælpes, og kan dette ikke ske ved hans indgriben på stedet, skal han straks gøre arbejdsgiveren bekendt med de konstaterede fejl eller mangler.“

3. I § 11, stk. 1, ændres „§§ 19-27“ til: „§§ 19-23 og §§ 25-27“.

4. I § 11, stk. 2, ændres „§§ 19-25 og“ til: „§§ 19-23 og 25 samt“.

5. I § 25 ændres „Kapitel 10-15“ til: „§ 7 og kapitel 10-15“.

§ 3.

I lov om arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri, jfr. lovbekendtgørelse nr. 299 af 4. juli 1968, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

„Stk. 4. Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, har ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, såfremt det skyldes hans forømmelse, jfr. § 4 a, at loven ikke er overholdt.“

Stk. 4, 5 og 6 bliver herefter stk. 5, 6 og 7.

2. Efter § 4 indsættes:

„§ 4 a. Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, skal medvirke til, at bestemmelserne i denne lov og de i medfør heraf udstedte forskrifter overholdes. Han skal være opmærksom på ulykkes- og sundhedsfarer inden for det arbejdsområde, som han leder. Bliver han bekendt med fejl eller mangler, der kan medføre fare for ulykkestilfælde eller sundhedsskadelig påvirkning, skal han sørge for, at disse afhjælpes, og kan dette ikke ske ved hans indgriben på stedet, skal han straks gøre arbejdsgiveren bekendt med de konstaterede fejl eller mangler.“

3. § 16 ophæves.

4. I § 21, nr. 2, ændres „og eventuelt aflagt en prøve“ til: „eventuelt aflagt en prøve samt eventuelt opnået en bestemt alder“.

5. I § 21 indsættes som stk. 2:

„Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter forhandling med arbejdsrådet inden for nærmere afgrænsede områder bemyndige direktøren for arbejdstilsynet til efter indhentet udtalelse fra arbejdsrådet at udstede de i stk. 1 omhandlede forskrifter og påbud m. v.“

6. I § 24 ændres „Kapitel 10-15“ til: „§ 7 og kapitel 10-15“.

§ 4.

Loven træder i kraft

- 1) § 1, nr. 1 og 10 den 1. juli 1971.
- 2) § 1, nr. 7, 8 og 9, § 2, nr. 3 og 4, § 3, nr. 3, 4 og 5 den 1. januar 1972.
- 3) § 1, nr. 2, 3, 4, 5, 6 og 14, § 2, nr. 1, 2 og 5, § 3, nr. 1, 2 og 6 den 1. april 1972.
- 4) § 1, nr. 11, 12, 13, 15 og 16 den 1. juli 1972.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

I sin betænkning af 16. maj 1968 over de den 6. marts 1968 fremsatte forslag til forskellige ændringer i arbejderbeskyttelseslovene gav folketingsudvalget udtryk for ønske om en videregående revision af disse love bl. a. med henblik på en eventuel samling af de tre love i én lov, eventuelt således at en række bestemmelser, som hidtil har foreligget i lovform, fremtidig udfærdiges administrativt.

En sådan videregående og principiel revision af arbejderbeskyttelseslovgivningen med sigte på en eventuel ændring af denne lovgivnings struktur og indhold, som i overensstemmelse med praksis finder sted under medvirken af bl. a. arbejdsmarkedets hovedorganisationer i arbejdsrådet, vil imidlertid tage nogen tid.

Arbejdsministeriet har derfor fundet det rettest, at der jævnsides med de principielle overvejelser om arbejderbeskyttelseslovgivningens struktur og indhold foretages sådanne ændringer og ajourføringer af lovenes enkelte bestemmelser, som af forskellige årsager findes at burde fremmes uden at afvente den almindelige lovrevision. Om begrundelsen for de fremsatte forslag henviser man til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

De i lovforslagets § 1 foreslåede ændringer i bestemmelserne i lov om almindelig arbejderbeskyttelse om sikkerhedsrepræsentanter m. v. (§ 1, nr. 2, 3, 4, 5, 6 og 14) og om visse dampkedlers indretning og pasning (§ 1, nr. 7, 8 og 9) medfører konsekvensændringer såvel i lov om arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed (sikkerhedsrepræsentanter m. v. § 2, nr. 1, 2 og 5, dampkedler m. v. § 2, nr. 3 og 4) som i lov om arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri (sikkerhedsrepræsentanter m. v. § 3, nr. 1, 2 og 6, dampkedler m. v. § 3, nr. 3, 4 og 5).

De foreslåede regler om sikkerhedsrepræsentanter m. v. vil, såfremt de gennemføres, medføre en helt ændret opbygning af sikkerhedsarbejdet inden for virksomhederne og vil — i modsætning til de hidtil gældende regler om sikkerhedstjeneste — i princippet omfatte samtlige virksomheder, der er undergivet arbejdstilsyn, og som beskæftiger 10 arbejdere eller derover. Det er derfor nødvendigt, at der i forbindelse med de nye reglers ikrafttræden, der er foreslået til den 1. april 1972, af direktoratet for ar-

bejdstilsynet og de lokale tilsynskredse foretages et omfattende informations- og instruktionsarbejde over for virksomhederne og deres medarbejdere. Dette arbejde påtænkes iværksat dels ved en vis mødevirksomhed dels ved udsendelse af en egentlig „Vejledning om opbygning og funktion af internt sikkerhedsarbejde på arbejdspladsen.“ Vejledningen må for at kunne opfylde sit formål udformes på hensigtsmæssig måde. Tilrettelæggelsen heraf, trykning og udsendelse tænkes iværksat af direktoratet for arbejdstilsynet i samarbejde med arbejderbeskyttelsesfonden. Udgifterne hertil, som må afholdes dels i finansåret 1971-72, dels i 1972-73, anslås til ca. 250.000 kr. Heroverfor står en besparelse på ca. 200.000 kr. årlig ved overførelse af det kommunale maskintilsyns opgaver til arbejdstilsynet jfr. bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 11, 12, 13, 15 og 16.

Forslaget vil i øvrigt ikke medføre udgifter for statskassen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1 og 10.

Med henblik på at muliggøre en dansk ratifikation af den europæiske overenskomst af 19. januar 1962 om arbejdsforhold for mandskab i køretøjer i international vejtransport blev der ved lov nr. 151 af 8. maj 1968 gennemført to tilføjelser til lov om almindelig arbejderbeskyttelse:

a) Til lovens § 1, stk. 2, blev som nyt litra f) føjet en bestemmelse om, at bestemmelserne i § 31, stk. 5, om hvileperioder, kørselstider og kontrolbøger i international vejtransport finder anvendelse på enhver, der fører køretøjet.

b) til lovens § 31 blev som nyt stk. 5 føjet en bestemmelse om, at arbejdsministeren bl. a. kan pålægge førere af køretøjer i international vejtransport at føre kontrolbøger over arbejdstid, hvileperioder m. v.

Den nævnte overenskomst, der ikke er nået at træde i kraft, er i mellemtiden blevet revideret og den nye affattelse omfatter foruden førere også besætningsmedlemmer såsom chaufførmedhjælpere og konduktører. Efter overenskomsten gælder reglerne

om hviletid og kontrolbøger nu for alle besætningsmedlemmer, uanset om de pågældende er beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste eller ikke, hvorfor det af hensyn til en dansk ratifikation af overenskomsten er nødvendigt at udvide de bestemmelser, der hidtil kun har drejet sig om førere, til besætningsmedlemmer.

Til nr. 2.

Det har vist sig utilfredsstillende, at der ikke i den hidtidige lov har været hjemmel til at gøre arbejdsledere, som ikke efter reglerne i § 3, stk. 2, har fået overdraget arbejdsgiveransvaret, ansvarlige for en eventuel subjektiv forsømmelighed.

Den foreslåede bestemmelse har ingen indflydelse på det objektive ansvar, som lovens § 3, stk. 1, pålægger arbejdsgiveren. Forslaget tilsigter kun at skabe hjemmel for at drage den arbejdsleder, som hverken kan gøres ansvarlig efter § 3, stk. 2, eller § 3, stk. 6, til ansvar for egne forsømmelige handlinger eller undladelser.

Til nr. 3.

Det selvstændige strafferetlige ansvar, som den hidtidige lov har pålagt sikkerhedsrepræsentanterne, har aldrig været gjort gældende. Under hensyn hertil og til, at loven ikke pålægger de øvrige parter i sikkerhedsarbejdet noget selvstændigt strafferetligt ansvar i deres egenskab heraf, foreslås bestemmelsen ændret således, at sikkerhedsrepræsentanternes ansvar bortfalder.

Til nr. 4.

Bestemmelsen angiver de pligter, der påhviler de arbejdsledere, der er omhandlet i forslaget til nyt stk. 4 i § 3. Der henvises til bemærkningerne ovenfor under nr. 2 om disse arbejdslederes ansvar.

Til nr. 5.

I medfør af lov om almindelig arbejderbeskyttelse § 59 er der ved bekendtgørelserne nr. 78 af 25. marts 1955 og nr. 203 af 12. juni 1958 givet regler om henholdsvis valg m. v. af sikkerhedsrepræsentanter og om etablering af sikkerhedstjenester på visse virksomheder.

I den tid, der er forløbet siden udfærdigelsen af disse bekendtgørelser, er der indhøstet sådanne erfaringer om regleres virke i praksis, at det er anset for ønskeligt at tage spørgsmålene om ajourføring og koordinering af de to bekendtgørelser indeholdte regler op til overvejelse.

Man har herved navnlig lagt vægt på, at forbindelsen mellem sikkerhedsrepræsentantordningerne og sikkerhedstjenesteordningerne efter gældende regler ikke er tilstrækkelig klart angivet, at regler-

ne findes i 2 særskilte bekendtgørelser, at bekendtgørelserne ikke giver den fornødne vejledning om opbygning af sikkerhedsarbejdet og ej heller om løsning af de sikkerhedsmæssige opgaver, at arbejdslederne ikke formelt er inddraget i sikkerhedsarbejdet, og endelig at bekendtgørelsen om sikkerhedstjeneste opstiller meget snævre rammer for, i hvilke virksomheder sikkerhedstjeneste kan kræves oprettet, således at dette hovedsagelig sker på større virksomheder med særlig farligt arbejde.

Arbejdsministeren anmodede derfor i skrivelse af 7. oktober 1967 arbejdsrådet om at udpege repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening og L.O. til sammen med repræsentanter for rådet og direktoratet for arbejdstilsynet at fremkomme med indstilling til ministeren om disse spørgsmål.

Arbejdsrådet nedsatte et teknisk underudvalg til at gennemgå de gældende regler om sikkerhedsrepræsentanter og sikkerhedstjeneste og for at stille forslag, der kunne gøre det interne sikkerhedsarbejde på virksomhederne mere effektivt.

Underudvalget fandt, at virksomhedernes eget sikkerhedsarbejde måtte opbygges således, at arbejdslederne mere direkte blev inddraget i sikkerhedsarbejdet gennem oprettelse af sikkerhedsgrupper, at der blev skabt en mere direkte forbindelse til ledelsen, og at sikkerhedstjeneste — nu betegnet som sikkerhedsudvalg — burde indføres i flere virksomheder end hidtil. Underudvalget lagde vægt på, at sikkerhedsrepræsentanterne, også hvor der oprettes sikkerhedsudvalg, omfattes af den interne sikkerhedsorganisation.

Underudvalget udarbejdede udkast til en vejledning om opbygning og funktion af internt sikkerhedsarbejde samt udkast til én bekendtgørelse til erstatning for de hidtidige to bekendtgørelser henholdsvis om sikkerhedsrepræsentanter og sikkerhedstjeneste.

Det foreliggende forslag til ændret affattelse af § 7 — og ophævelse af § 59 — hviler i alt væsentligt på underudvalgets arbejde og er tiltrådt af arbejdsrådet.

Det er fundet rigtigst at foreslå bestemmelserne om internt sikkerhedsarbejde samlet under ét i § 7 i kap. 2, Fælles bestemmelser (om bedriftsfarer), i stedet for som hidtil at dele bestemmelserne og placere dem dels i kap. 2 og dels i § 59 i kap. 10 om arbejdstilsynet.

Formuleringen af stk. 1 svarer til § 59, stk. 1, 1. pkt., i hidtidig lov, og det er også tanken, at valg af sikkerhedsrepræsentanter efter de nye regler skal ske på samme måde som hidtil, således at sikkerhedsrepræsentanterne fortsat skal vælges af virksomhe-

dens arbejdere og iblandt disse. Man mener derimod ikke fortsat at burde stille krav om, at sikkerhedsrepræsentanterne vælges blandt tillidsmændene, jfr. gældende lov § 59, stk. 1, 2. pkt., idet tillidsmandsordningen og sikkerhedsrepræsentantordningen ikke bør kædes så nøje sammen, at der ikke er mulighed for at vælge sikkerhedsrepræsentanter uden for tillidsmændenes kreds. Reglen i § 59, stk. 1, sidste pkt., om underretning til arbejdsgiver og fabriksinspektør om valg af sikkerhedsrepræsentant anses for overflødig.

Ved anvendelsen af ordet „arbejdere“ om de personalegrupper, som efter § 7, stk. 1, skal vælge sikkerhedsrepræsentanter, forstås i denne forbindelse enhver, der beskæftiges i en arbejdsgivers tjeneste uden at have funktioner af ledelsesmæssig karakter. Begrebet „arbejdere“ i denne bestemmelse kan således omfatte f. eks. også lærlinge o. lign. ligesom personer, der hører under funktionærloven, men som ikke har ledelsesfunktioner.

Reglen i stk. 1 må ses i sammenhæng med forslaget til reglen i stk. 2, hvorefter arbejdslederen sammen med sikkerhedsrepræsentanten danner en sikkerhedsgruppe.

Reglerne om sikkerhedstjeneste har hidtil kun fundet anvendelse inden for de virksomheder, som var udtrykkelig nævnt i bekendtgørelsen om sikkerhedstjeneste. Reglerne om sikkerhedsrepræsentanter gælder — med nærmere specificerede undtagelser — stort set for de virksomheder, der omfattes af lovens § 1, stk. 1, men gælder ikke inden for handels- og kontorvirksomhed samt landbrug, skovbrug og gartneri.

Det foran nævnte underudvalg har indstillet, at de kommende regler skal gælde generelt inden for lov om almindelig arbejderbeskyttelse § 1, stk. 1, og inden for landbrug, skovbrug og gartneri.

Under arbejdsrådets behandling af udkastet til ændring af § 7, er det blevet fremhævet, at egentlige løsarbejderområder, navnlig lastning og losning, næppe kan bringes ind under reglen i § 7, stk. 1. Arbejdsministeren er sindet med hjemmel i § 7, stk. 7, at undtage lastning og losning, der overvejende foretages af løsarbejdere, fra reglen i § 7, stk. 1. Arbejdsrådet har peget på, at der inden for bygge- og anlægsvirksomhed kan være behov for særlige regler om det interne sikkerhedsarbejde og har henstillet, at dette sidste spørgsmål tages op til hurtig undersøgelse. Ministeriet kan slutte sig hertil.

Bestemmelsen i stk. 2 er ny. De erfaringer, som er indhentet under de hidtidige regler om sikkerhedsrepræsentanter og sikkerhedstjenester, har vist, at det er af væsentlig betydning, at den, der leder det daglige arbejde i en afdeling, også direkte inddrages

i det interne sikkerhedsarbejde. Arbejdsledernes placering i sikkerhedsorganisationen præciseres herved, og det gøres klart, at hver afdelings sikkerhedsrepræsentant og arbejdsleder skal arbejde sammen i spørgsmål om sikkerhed og sundhed på arbejdsstedet.

Bestemmelsen i stk. 3 erstatter og udbygger den hidtidige regel i § 59, stk. 7, om oprettelse af sikkerhedstjeneste.

Hvis der på en virksomhed, der omfattes af § 7, oprettes to sikkerhedsgrupper, vil sikkerhedsudvalget komme til at bestå af medlemmerne af de to sikkerhedsgrupper samt af virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne, i alt 5 personer. Skal der oprettes flere end to sikkerhedsgrupper, vælger sikkerhedsrepræsentanterne mellem sig 2 medlemmer og arbejdslederne 2 medlemmer til sikkerhedsudvalget, der således også i dette tilfælde får 5 medlemmer.

Hvis der kun er oprettet én sikkerhedsgruppe, består udvalget af gruppens 2 medlemmer og lederen eller dennes ansvarlige repræsentant, altså 3 medlemmer.

Man har ikke anset det for muligt eller realistisk i alle tilfælde at pålægge den øverste ansvarlige leder af en virksomhed pligt til at være medlem af sikkerhedsudvalget, men har ment som hidtil at måtte give lederen mulighed for at udpege en stedfortræder for sig.

Erfaringerne fra de eksisterende sikkerhedstjenester viser, at stedfortræderen bør være bemyndiget til selvstændigt at tage stilling til en væsentlig del af de spørgsmål, som naturligt opstår i sikkerhedsudvalget. Det er derfor i lovforslaget præciseret, at stedfortræderen skal være en ansvarlig person.

Bestemmelsen i stk. 6 erstatter sidste punktum i § 59, stk. 7, i den hidtidige lov. Man har ikke ment, at der i loven bør fastsættes detaljerede regler for opbygning af det interne sikkerhedsarbejde eller regler for dets funktion, idet dette, således som det hidtil har været tilfældet, bør ske i en bekendtgørelse.

Til nr. 6.

Ændringen er en konsekvens af, at § 59 er ophævet.

Til nr. 7 og 8.

De gældende bestemmelser i lovens § 24, stk. 2 og 3, der anvender en dæmpkedels hedeplade som kriterium for dens farlighed, har efter den tekniske udvikling vist sig u hensigtsmæssig, og andre farligheds-kriterier har vist sig mere præcise. Disse lovbestemmelser foreslås derfor ophævet samtidig med, at det — for at opnå en smidigere tilpasning af de

F. t. l. vedr. forskellige lovbestemmelser om arbejderbeskyttelse.

herom gældende forskrifter til den tekniske udvikling — foreslås, at de nærmere regler for bestemmelsen af dampkedlers farlighed m. v. fastsættes af arbejdsministeren i en bekendtgørelse udstedt i medfør af § 29. En sådan bekendtgørelse er under forberedelse.

Man har endvidere fundet det hensigtsmæssigt, at de nærmere regler om pasning af dampkedler, nemlig om kedelpasserens alder i stk. 1, om fratagelse af retten til at passe kedler i stk. 4, om tilladelse til under tvangssituationer at lade en mindre kvalificeret person passe kedelanlæg i stk. 5, om direktoratet for arbejdstilsynets dispensationsbeføjelse i stk. 6, og om dampkedler, der hører til statsbanernes og de af staten kontrollerede private jernbaners rullende materiel i stk. 7, fremtidig med hjemmel i § 29 fastsættes ved bekendtgørelse, hvilket vil muliggøre en hurtigere og smidigere tilpasning til de stadig skiftende tekniske og uddannelsesmæssige forhold. En bekendtgørelse om pasning af dampkedler er ligeledes under udarbejdelse.

§ 24 foreslås derfor ophævet, så at regler om pasning af dampkedler fremtidig gives ved bekendtgørelse. Ændringen i § 29 vil være nødvendig for at skabe hjemmel til administrativt at fastsætte regler om, at personer, der passer dampkedler, har en vis alder.

Til nr. 9.

I forbindelse med udarbejdelse af et nyt sæt regler om dampkedler m. v. er man blevet opmærksom på, at der er behov for — i takt med den tekniske udvikling — at kunne give en hurtigere og mindre forbunden vejledning på det tekniske område, end det kan ske ved udstedelse af ny bekendtgørelse, men at der ikke i den gældende lov er hjemmel for ministeren til at delegerer sin kompetence efter § 29 til at udfærdige forskrifter til direktøren for arbejdstilsynet.

Til nr. 11, 12, 13, 15 og 16.

Ved lov nr. 56 af 12. april 1886 om foranstaltninger til forebyggelse af ulykkestilfælde ved brug af maskiner m. m. § 11 blev tilsynet med maskiner, der „drives ved vand, vind (møller) eller dyrisk kraft“ henlagt til mænd, der var valgt af de kommunale råd.

Det således etablerede kommunale maskintilsyn har været opretholdt ved de skiftende fabrik- og arbejderbeskyttelseslove, senest ved lov om almindelig arbejderbeskyttelse af 11. juni 1954. Det omfatter nu mindre landbrug, kornmøller og foderstofforretninger samt andre, mindre farlige bedrifter, som direktøren for arbejdstilsynet henlægger under det kommunale tilsyn. Skønsmæssigt omfatter det

ca. 168.000 virksomheder. Heraf udgør landbrugsbedrifter ca. 82 pct.; disse og visse andre virksomheder synes hvert år, mens det resterende, ret ringe antal virksomheder synes hvert 3. år.

Tilsynet, der er et borgerligt ombud, udøves af én, eventuelt flere, maskinsynsmænd i hver kommune, ialt ca. 1500. De pågældende skal så vidt muligt være maskinkyndige, men hastigheden i den tekniske udvikling har i de senere år i voksende omfang gjort det vanskeligt for maskinsynsmændene at opfylde de krav, hvervet stiller til dem om teknisk indsigt. Tillige er det blevet vanskeligt at formå udpegede til at overtage hvervet på grund af den lave vederlæggelse.

Disse forhold har i stigende grad næret arbejdstilsynets tvivl om det kommunale tilsyns effektivitet, men hertil kommer, at forudsætningerne for dets arbejde har ændret sig ganske i de sidste årtier. Udviklingen siden 1950 har været karakteriseret ved, at antallet af landbrug, navnlig de små brug, er faldet, at antallet af beskæftigede i landbruget ligeledes er faldet, at antallet af maskiner er steget, og at disse tillige er ændret i retning af mere komplicerede maskineri, ofte med meget stor mekanisk kraft, og at ny teknologi har medført ibrugtagning af kemiske hjælpemidler i betydeligt omfang. Disse ændrede teknologier har medført en særlig ulykkesfare inden for landbruget med et relativt stort antal dødsulykker, således har i perioden 1958-66 antallet af registrerede dødsulykker i landbruget oversteget antallet af dødsulykker ved bygge- og anlægsarbejde og været dobbelt så talrige som dødsulykkerne inden for jern- og metalindustrien.

Tendensen synes at ville fortsætte henimod et landbrug, der præges af relativt få, men store bedrifter med høj produktivitet, lavt medhjælperantal og stor anvendelse af kemiske og mekaniske hjælpemidler. Produktionsenhedernes størrelse og deres teknologi vil herved nærme sig til forholdene inden for industrien, der er underlagt det almindelige arbejdstilsyn.

Denne ændrede udvikling må, såfremt den ikke følges op af en tilsvarende effektivisering af tilsynsvirksomheden, befrygtes at ville medføre fare for et stigende antal ulykker og sundhedsskader, af hvilke forholdsvis mange må forventes at have dødelig udgang.

Det er imidlertid klart, at det kommunale maskintilsyn, for så vidt som det udøves som bibeskæftigelse og borgerligt ombud, ikke frembyder mulighed for en sådan effektivisering.

Direktoratet for arbejdstilsynet har derfor udarbejdet et forslag om, at det kommunale maskintil-

syn ophæves, og at dets opgaver varetages af arbejdstilsynet. Ordningen foreslås gennemført ved, at der til afløsning af de nuværende kommunale maskinsynsmænd antages 20 heltidsbeskæftigede inspektører og 7 kontordamer. Omkostningerne herved, incl. befodringsgodtgørelse og dagpenge til inspektørerne, er anslået til 1.270.700 kr., hvilket beløb er mindre end det beløb, der for finansåret 1971-72 er søgt til det kommunale maskintilsyn, og som udgør 1.462.400 kr.

Arbejdsrådet har enstemmigt vedtaget at anbefale forslaget, der også er tiltrådt af Kommunernes Landsforening og af Amtsrådsforeningen i Danmark.

Til nr. 14.

Ophævelse af § 59 er en konsekvens af ændringen af § 7. Der henvises til bemærkningerne til nr. 5.

Den hidtidige bestemmelse i § 59, stk. 8, om, at arbejdsministeren efter indstilling fra direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet kan meddele fritagelse for at vælge sikkerhedsrepræsentanter i virksomheder, hvor der i henhold til overenskomst mellem vedkommende arbejdsgiver- og arbejderorganisation er oprettet et organ (samarbejdsudvalg el. lign.), der varetager de opgaver, der påhviler sikkerhedsrepræsentanterne, foreslås ophævet. Dette er en følge af, at samarbejdsudvalget næppe vil kunne overtage sikkerhedsarbejdet, når dette opbygges efter de nye regler. Det har i praksis vist sig mindre hensigtsmæssigt, at et samarbejdsudvalg erstattede sikkerhedsrepræsentanterne.

Til § 2.

Til nr. 1.

Forslaget svarer til forslaget til en ny § 3, stk. 4, i lov om almindelig arbejderbeskyttelse. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Til nr. 2.

Forslaget svarer til forslaget til en ny § 5 a i lov om almindelig arbejderbeskyttelse. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Til nr. 3 og 4.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 7 og 8. Ændringen er alene en konsekvensændring.

Til nr. 5.

Ændringen er en konsekvens af, at bestemmelserne i §§ 7 og 59 i den hidtidige lov om almindelig arbejderbeskyttelse samles i en ny § 7. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 5.

Til § 3.

Til nr. 1.

Forslaget svarer til forslaget til en ny § 3, stk. 4, i lov om almindelig arbejderbeskyttelse. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Til nr. 2.

Forslaget svarer til forslaget til en ny § 5 a i lov om almindelig arbejderbeskyttelse. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 4.

Til nr. 3 og 4.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 7 og 8. Ændringen er alene en konsekvensændring.

Til nr. 5.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 9.

Til nr. 6.

Ændringen er en konsekvens af, at bestemmelserne i §§ 7 og 59 i den hidtidige lov om almindelig arbejderbeskyttelse samles i en ny § 7. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 5.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslaget nævnte bestemmelser i den nu-gældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Lov om almindelig arbejderbeskyttelse.

Gældende formulering.

§ 1, stk. 2.

f) bestemmelserne i § 31, stk. 5, om hvileperioder, kørselstider og kontrolbøger finder i international vejtransport anvendelse på enhver, der fører køretøjet, uanset om den pågældende er beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste eller ej. De bestemmelser, der i henhold til § 31, stk. 4, måtte blive fastsat om hvileperioden m. v. ved transportarbejde, kan, i det omfang det skønnes fornødent af hensyn til færdselssikkerheden, efter arbejdsministerens nærmere bestemmelse og efter forhandling med justitsministeren bringes til anvendelse på erhvervs-mæssig kørsel, uanset af hvem den udføres.

§ 3. Arbejdsgiveren har ansvar for overholdelsen af de ham ifølge denne lov påhvillende pligter.

Stk. 2. Arbejdsgiverne kan dog ved større virksomheder — og under særlige omstændigheder også ved mindre bedrifter — overføre varetagelsen af disse pligter og ansvar for deres overholdelse til driftsledere eller andre pålidelige og tilstrækkeligt kvalificerede tilsynsførende; men for at arbejdsgiverne herigennem selv skal kunne blive fri for ansvaret, er det dog en betingelse, at det på tydelig måde er tilkendegivet de pågældende, inden for hvilke lokale eller faglige områder og i hvilket omfang ansvaret for overholdelsen af arbejdsgivernes pligter efter denne lov er overført til dem, og at arbejdsgiverne fører det efter forholdene rimelige tilsyn med, at vedkommende driftsledere eller tilsynsførende varetager hvervet på tilbørlig måde.

Stk. 3. Har en driftsleder eller tilsynsførende handlet efter udtrykkelig ordre fra arbejdsgiveren eller en anden foresat, bliver denne alene ansvarlig.

Forslaget.

1. § 1, stk. 2, litra f, 1. pkt., affattes således:

„bestemmelserne i § 31, stk. 5, om hvileperioder, kørselstider og kontrolbøger finder i international vejtransport anvendelse på enhver, der fører køretøjet og ethvert besætningsmedlem på dette, uanset om den pågældende er beskæftiget i en arbejdsgivers tjeneste eller ej.“

Gældende formulering.

Stk. 4. I det omfang, hvori det særlig måtte være bestemt i loven eller med tilslutning af arbejdsrådet i de i henhold dertil udfærdigede forskrifter, kan ansvar for overholdelsen af de i lovens afsnit II indeholdte bestemmelser angående arbejdssteder og tekniske hjælpemidler efter omstændighederne også gøres gældende over for andre, såsom udlejere af lokaler, brugere, sælgere, leverandører, opstillere eller reparatører af tekniske hjælpemidler.

Stk. 5. For så vidt angår arbejdssteder, der er inddraget under loven i henhold til § 1, stk. 6, påhviler ansvaret den, der må anses for leder, eller, såfremt ingen bestemt deltager i arbejdet kan anses for leder, enhver på arbejdsstedet beskæftiget person.

Stk. 6. I det omfang, hvori det nærmere er fastsat, har også arbejderne og arbejdernes sikkerhedsrepræsentanter ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, jfr. § 6, § 7, § 13, nr. 9 og 11, § 28, stk. 2 og § 31, stk. 4 og 5.

§ 7. Hvor der i henhold til § 59, stk. 7, er indrettet en sikkerhedstjeneste, eller hvor arbejdsgiveren af egen drift har indrettet en sådan af direktøren for arbejdstilsynet godkendt sikkerhedstjeneste, påhviler det sikkerhedstjenesten regelmæssigt at overbevise sig om, at foreskrevne beskyttelsesforan-

Forslaget.

2. I § 3 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

„*Stk. 4.* Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, har ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, såfremt det skyldes hans forømmelse, jfr. § 5 a, at loven ikke er overholdt.“

Stk. 4, 5 og 6 bliver herefter stk. 5, 6 og 7.

3. I § 3, stk. 6, der bliver stk. 7, udgår: „og arbejdernes sikkerhedsrepræsentanter“.

4. Efter § 5 indsættes:

„**§ 5 a.** Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, skal medvirke til, at bestemmelserne i denne lov og de i medfør heraf udstedte forskrifter overholdes. Han skal være opmærksom på ulykkes- og sundhedsfarer inden for det arbejdsområde, som han leder. Bliver han bekendt med fejl eller mangler, der kan medføre fare for ulykkestilfælde eller sundhedsskadelig påvirkning, skal han sørge for, at disse afhjælpes, og kan dette ikke ske ved hans indgriben på stedet, skal han straks gøre arbejdsgiveren bekendt med de konstaterede fejl eller mangler.“

5. § 7 affattes således:

„**§ 7.** I virksomheder, hvor der beskæftiges 10 arbejdere eller derover, skal arbejderne vælge en sikkerhedsrepræsentant for hver afdeling eller hvert arbejdsområde i virksomheden til at repræsentere sig i spørgsmål om arbejdernes sikkerhed og sundhed.“

Gældende formulering.

staltninger er i orden og bliver brugt på forskriftsmæssig måde. Den skal anmelde forefundne mangler til arbejdslederen samt på grundlag af erfaringer og iagttagelser fremsætte henstillinger angående forbedring af beskyttelsesforanstaltninger og vække arbejdernes interesse for beskyttelsen mod ulykker og sundhedsskadelige påvirkninger under arbejdet. På tilsynets forlangende skal en eller flere repræsentanter for sikkerhedstjenesten ledsage den tilsynsførende ved inspektioner og understøtte ham i opfyldelsen af hans opgave ved at give oplysninger angående de arbejdstilsynet vedkommende forhold.

Stk. 2. Er der ikke indrettet sikkerhedstjeneste som foran omtalt, repræsenteres arbejderne af sikkerhedsrepræsentanter i overensstemmelse med reglerne i § 59.

Forslaget.

Stk. 2. Arbejdslederen for en afdeling eller et arbejdsområde, for hvilket der er valgt sikkerhedsrepræsentant, skal sammen med sikkerhedsrepræsentanten danne en sikkerhedsgruppe for den pågældende afdeling eller det pågældende arbejdsområde.

Stk. 3. Er der i en virksomhed oprettet een eller to sikkerhedsgrupper, udgør sikkerhedsgruppens eller -gruppernes medlemmer og virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant for denne et sikkerhedsudvalg. Er der oprettet flere sikkerhedsgrupper, vælger sikkerhedsrepræsentanterne imellem sig 2 medlemmer og arbejdslederne i sikkerhedsgrupperne imellem sig 2 medlemmer til et sikkerhedsudvalg, hvori virksomhedens leder eller en ansvarlig repræsentant indtræder. Sikkerhedsudvalget skal planlægge, lede, rådgive og orientere om samt føre kontrol med sikkerheds- og sundhedsarbejdet inden for virksomheden.

Stk. 4. Den tilsynsførende skal ved sine inspektioner jævnligt træde i forbindelse med sikkerhedsrepræsentanterne, sikkerhedsgrupperne og repræsentanter for sikkerhedsudvalget. Disse har fri adgang til at forelægge spørgsmål af sikkerheds- og sundhedsmæssig art for tilsynspersonalet.

Stk. 5. Fabrikinspektøren er forpligtet til på begæring at udlevere eksemplarer af almindelige anvisninger og forskrifter, som er udstedt vedrørende sikkerheden og sundheden for arbejderne i den pågældende art virksomheder.

Stk. 6. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med direktøren for arbejdstilsyn-

*Gældende formulering.**Forslaget.***§ 10.**

Stk. 3. For virksomheder, der beskæftiger et større antal arbejdere, kan arbejdsrådet efter indstilling af direktøren for arbejdstilsynet pålægge arbejdsgiverne, efter at de har forhandlet med arbejderne eller deres sikkerhedsrepræsentanter, hvor sådanne findes, jfr. § 59, at udfærdige arbejdsreglementer, indeholdende de til betryggelse af sundheden hos og sikkerheden for arbejderne og til opretholdelse af orden og renlighed fornødne bestemmelser, eventuelt til supplerung af allerede bestående, almindeligt gældende forskrifter. Disse arbejdsreglementer skal godkendes af arbejdsrådet.

§ 24. Til pasning af dampkedler, kogekedler og dampbeholdere samt sådanne andre beholdere, i hvilke væsker findes opvarmet over kogepunktet ved atmosfærens tryk, må kun anvendes pålidelige personer, der er fyldt 19 år.

Stk. 2). Til at forestå pasning af eller selvstændigt at passe sådanne i stk. 1 nævnte fyrede kedler og beholdere, der anvendes i anlæg med en samlet hedeblade på 30 m² eller derover, og som leverer damp eller væske til brug uden for kedlen eller beholderen, damplokomotiver af enhver størrelse samt selvtransportable lokomobiler og damptrømler udkræves, at pågældende person er i besiddelse af et af direktøren for arbejdstilsynet udfærdiget certifikat for, at hans uddannelse opfylder visse af arbejds-

net og arbejdsrådet nærmere regler for opbygning og funktion af det interne arbejde for sikkerhed og sundhed, herunder regler om sikkerhedsrepræsentanternes rettigheder og pligter og om oprettelse af sikkerhedsgrupper og sikkerhedsudvalg og om disses opgaver.

Stk. 7. Arbejdsministeren kan efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet for fag, faglige områder eller arbejdssteder, for hvis vedkommende det skønnes upåkrævet eller uhensigtsmæssigt at opbygge det interne sikkerhedsarbejde efter reglerne i stk. 1-3, gøre undtagelse fra disse regler.

6. I § 10, stk. 3, udgår: „jfr. § 59“.

7. § 24 ophæves.

Gældende formulering.

ministeren nærmere fastsatte krav, jfr. § 29, nr. 2.

Stk. 3. Personer, der selvstændigt passer sådanne i stk. 1 nævnte fyrede kedler og beholdere, der anvendes i anlæg med en samlet hedeblade under 30 m², og som leverer damp eller væske til brug uden for kedlen eller beholderen, skal være i besiddelse af et bevis, der er udstedt af en fabrikinspektør, efter at denne gennem en samtale har forvissat sig om, at vedkommende har fornødent kendskab til pasningen af den pågældende kedel eller beholder. Nærmere regler for udfærdigelsen af disse beviser fastsættes af direktøren for arbejdstilsynet. Direktøren kan bestemme, at kedler og beholdere, der ikke er omfattet af stk. 2 og 3, kun må passes af personer, der er i besiddelse af bevis som nævnt i 1. pkt.

Stk. 4. Retten til at passe de i stk. 1 nævnte kedler og beholdere kan af direktøren for arbejdstilsynet fratages den pågældende for bestandig eller for en vis tid, når han på grund af upålidelighed ved pasningen, manglende ædruelighed eller legemlige eller sjælelige svagheder er uegnet til at varetage denne gerning.

Stk. 5. Hvis der til pasningen af en af de i stk. 2 og 3 omhandlede kedler eller beholdere savnes en kedelpasser med henholdsvis certifikat eller bevis og dette ikke kan tilregnes kedlens eller beholderens ejer eller bruger, er denne berettiget til på eget ansvar at lade kedlen eller beholderen midlertidigt passe af en person, som han anser for egnet dertil, når han straks underretter vedkommende fabrikinspektør derom. Det samme gælder, hvis der under den kedelpasserens ifølge loven tilkommende ferie ikke kan skaffes en stedfortræder med henholdsvis certifikat eller bevis. Det fastsættes derefter af fabrikinspektøren, hvor længe en sådan konstitution må vare; uden samtykke fra direktøren for arbejdstilsynet må den ikke strække sig ud over 3 uger.

Stk. 6. Direktøren for arbejdstilsynet kan, når det skønnes rimeligt og forsvarligt, i det enkelte tilfælde eller for visse typer af kedler eller beholdere tillade lempelser fra bestemmelserne i denne paragraf.

Stk. 7. Dampkedler, der hører til statsbanernes og de af staten kontrollerede private

Forslaget.

Gældende formulering.

jernbaners rullende materiel, undtages fra de i denne paragraf givne bestemmelser.

§ 29. Arbejdsministeren er beføjet til efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet at

- 1) udfærdige nærmere forskrifter for indretning, opstilling, anmeldelse og benyttelse samt afprøvning af særlig farlige tekniske hjælpemidler (maskiner, kedler, beholdere, apparater, elevatorer, osv.) og vedrørende fremstilling af særlig farlige produkter (f. eks. fyrværkerisager) samt vedrørende arbejdsprocesser, der rummer alvorlig eksplosions-, brand- eller sundhedsfare;
- 2) påbyde, at personer, der passer sådanne hjælpemidler, skal have gennemgået en nærmere angivet uddannelse og eventuelt aflagt en prøve;
- 3) forbyde anvendelsen af disse hjælpemidler, for så vidt faren fra dem ikke tilstrækkeligt kan imødegås ved forskrifter i medfør af punkt 1 og 2;
- 4) forbyde anvendelsen af ganske særlig farlige arbejdsmetoder;
- 5) påbyde, at personer, der ved fremstilling af særlig farlige tekniske hjælpemidler udfører arbejder, hvis kvalitet er af særlig stor betydning i sikkerhedsmæssig henseende, men ikke lader sig bedømme ved en besigtigelse af det forarbejdede, skal have gennemgået en nærmere angivet uddannelse og eventuelt aflagt en prøve.

§ 31.

Stk. 5. For international vejtransport kan arbejdsministeren efter forhandling med justitsministeren, direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet fastsætte regler om hvileperioden og om de maksimalt tilladte kørselsperioder, som her i landet eller i udlandet skal iagttages af førere af køretø-

Forslaget.

8. I § 29, nr. 2, ændres „og eventuelt aflagt en prøve“ til: „eventuelt aflagt en prøve samt eventuelt opnået en bestemt alder“.

9. I § 29 indsættes som stk. 2:

„*Stk. 2.* Arbejdsministeren kan efter forhandling med arbejdsrådet inden for nærmere afgrænsede områder bemyndige direktøren for arbejdstilsynet til efter indhentet udtalelse fra arbejdsrådet at udstede de i stk. 1 omhandlede forskrifter og påbud m. v.“

10. § 31, stk. 5, affattes således:

„*Stk. 5.* For international vejtransport kan arbejdsministeren efter forhandling med justitsministeren, direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet fastsætte regler om hvileperioden og om de maksimalt tilladte kørselsperioder, som her i landet eller i udlandet skal iagttages af førere af

Bilag til f. t. l. vedr. forskellige lovbestemmelser om arbejderbeskyttelse.

Gældende formulering.

jerne, herunder regler hvorved det pålægges førerne at føre kontrolbøger over arbejdstid, hvileperioder m. v.

§ 47. Tilsynet med overholdelsen af denne lovs kap. 1-9 og de i henhold dertil udstedte forskrifter føres af arbejdstilsynet og det kommunale tilsyn under ledelse af et under arbejdsministeren henlagt direktorat, hvis chef er direktøren for arbejdstilsynet. Dampkedler, der hører til statsbanernes og de af staten kontrollerede private jernbaners rullende materiel, skal dog alene være underkastet tilsyn efter de for disse baner gældende særlige love og forskrifter.

§ 48. Under direktoratet ansættes et teknisk og et lægeligt tilsynspersonale samt et laboratoriepersonale.

Stk. 2. Det stedlige tilsyn varetages af det tekniske tilsynspersonale — jfr. dog kap. 13 — som består af fabrikinspektører, ingeniører og inspektører. Der kan i fornødent omfang ansættes teknisk tilsynspersonale direkte til rådighed for direktoratet. I det omfang, hvori det er påkrævet, kan direktøren for arbejdstilsynet bestemme, at det stedlige tilsyn ved gennemførelsen af tilsynsarbejdet skal bistås af statens institut for arbejds-hygiejne og dettes personale.

§ 54. Ved arbejdssteder, som er omfattet af nærværende lov, skal der, medmindre tilsynet finder det unødvendigt, forefindes en tilsynsbog, hvori tilsynet skal indføre bemærkninger om foretagne inspektioner, de derved fundne mangler og de i den anledning givne påbud samt om den tidsfrist, inden hvilken disse skal være udført. I virksomheder, der er undergivet kommunalt tilsyn, skal der altid findes en tilsynsbog (maskinsynsbog). Udskrivne tilsynsbøger skal opbevares i virksomheden i 5 år.

§ 59. I virksomheder, hvor der beskæftiges 10 arbejdere eller derover, skal arbejderne vælge en eller — efter arbejdstilsynets nærmere anvisning — flere sikkerhedsrepræsentanter til at repræsentere sig i spørgsmål om arbejdernes sikkerhed og sundhed. For

Forslaget.

eller besætningsmedlemmer på køretøjerne, herunder regler hvorved det pålægges førerne og besætningsmedlemmerne at føre kontrolbøger over arbejdstid, hvileperioder m. v.:

11. I § 47, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår: „og det kommunale tilsyn“.

12. I § 48, *stk. 2, 1. pkt.*, udgår: „— jfr. dog kap. 13 —“.

13. § 54, *stk. 1, 2. pkt.*, ophæves.

14. § 59 ophæves.

Gældende formulering.

så vidt arbejderne i vedkommende virksomhed har valgt tillidsmænd i henhold til en overenskomstmæssig ret hertil, skal sikkerhedsrepræsentanterne vælges blandt disse. Såvel arbejdsgiveren som vedkommende fabrikinspektør skal underrettes om, hvem der er valgt som sikkerhedsrepræsentant.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet bestemme, at der for fag, faglige områder eller arbejdssteder, hvor det skønnes upåkrævet eller u hensigtsmæssigt at lade arbejdere være repræsenteret gennem en valgt sikkerhedsrepræsentant, gøres undtagelse fra bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 3. Sikkerhedsrepræsentanten skal virke for et godt og forstående samarbejde mellem arbejdsgiveren og arbejderne i spørgsmål om sundheden og sikkerheden for de beskæftigede arbejdere. Sikkerhedsrepræsentanten har derfor krav på at blive taget med på råd i sådanne spørgsmål af såvel arbejdsgiveren som arbejdslederne, og han skal virke hen til, at arbejderne nøje overholder de bestemmelser, som måtte være fastsat med henblik på beskyttelse af arbejderne, jfr. § 6.

Stk. 4. Bliver sikkerhedsrepræsentanten under udførelse af sit arbejde opmærksom på, at trufne beskyttelsesforanstaltninger er behæftet med fejl eller mangler, som ikke kan rettes på stedet, eller at maskiner eller arbejdsprocesser unødigt udsætter arbejderne for fare, eller bliver han fra anden side gjort opmærksom på sådanne forhold, skal han ufortøvet meddele det til arbejdsgiveren, som inden en rimelig tid skal give sikkerhedsrepræsentanten meddelelse om sin stilling til spørgsmålet, eventuelt om, hvad der i den anledning er foretaget.

Stk. 5. Hvor der er valgt sikkerhedsrepræsentanter for arbejderne, bør den tilsynsførende ved sine inspektioner jævnligt træde i forbindelse med sikkerhedsrepræsentanterne. Disse har fri adgang til at forelægge spørgsmål af sikkerheds- og sundhedsmæssig art for tilsynspersonalet, jfr. dog herved stk. 4.

Stk. 6. Vedkommende fabrikinspektør er forpligtet til på begæring at udlevere eksemplarer af almindelige anvisninger og forskrifter, som er udstedt vedrørende sikkerheden

Forslaget.

... og sikkerhedsrepræsentanterne vælges blandt disse. Såvel arbejdsgiveren som vedkommende fabrikinspektør skal underrettes om, hvem der er valgt som sikkerhedsrepræsentant.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet bestemme, at der for fag, faglige områder eller arbejdssteder, hvor det skønnes upåkrævet eller u hensigtsmæssigt at lade arbejdere være repræsenteret gennem en valgt sikkerhedsrepræsentant, gøres undtagelse fra bestemmelsen i stk. 1.

Stk. 3. Sikkerhedsrepræsentanten skal virke for et godt og forstående samarbejde mellem arbejdsgiveren og arbejderne i spørgsmål om sundheden og sikkerheden for de beskæftigede arbejdere. Sikkerhedsrepræsentanten har derfor krav på at blive taget med på råd i sådanne spørgsmål af såvel arbejdsgiveren som arbejdslederne, og han skal virke hen til, at arbejderne nøje overholder de bestemmelser, som måtte være fastsat med henblik på beskyttelse af arbejderne, jfr. § 6.

Stk. 4. Bliver sikkerhedsrepræsentanten under udførelse af sit arbejde opmærksom på, at trufne beskyttelsesforanstaltninger er behæftet med fejl eller mangler, som ikke kan rettes på stedet, eller at maskiner eller arbejdsprocesser unødigt udsætter arbejderne for fare, eller bliver han fra anden side gjort opmærksom på sådanne forhold, skal han ufortøvet meddele det til arbejdsgiveren, som inden en rimelig tid skal give sikkerhedsrepræsentanten meddelelse om sin stilling til spørgsmålet, eventuelt om, hvad der i den anledning er foretaget.

Stk. 5. Hvor der er valgt sikkerhedsrepræsentanter for arbejderne, bør den tilsynsførende ved sine inspektioner jævnligt træde i forbindelse med sikkerhedsrepræsentanterne. Disse har fri adgang til at forelægge spørgsmål af sikkerheds- og sundhedsmæssig art for tilsynspersonalet, jfr. dog herved stk. 4.

Stk. 6. Vedkommende fabrikinspektør er forpligtet til på begæring at udlevere eksemplarer af almindelige anvisninger og forskrifter, som er udstedt vedrørende sikkerheden

Gældende formulering.

og sundheden for arbejdere i den pågældende art virksomheder.

Stk. 7. I virksomheder, hvor de forhold, hvorunder arbejdet foregår, medfører særlig fare for arbejdernes sikkerhed eller sundhed, kan arbejdsministeren efter indstilling fra direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet bestemme, at der skal oprettes en sikkerhedstjeneste, der skal rumme fornøden teknisk sagkundskab, derunder en repræsentation for arbejderne. Sikkerhedstjenesten organiseres og virker efter nærmere af arbejdsministeren fastsatte regler, hvori det bl. a. kan bestemmes, at sikkerhedstjenesten har pligt til at drøfte foreliggende spørgsmål angående arbejderbeskyttelse med den af arbejderne for sådanne spørgsmål valgte sikkerhedsrepræsentant.

Stk. 8. Såfremt der i henhold til overenskomst mellem vedkommende arbejdsgiver og arbejderorganisation ved en virksomhed er oprettet et organ (samarbejdsudvalg el. lign.), der varetager de opgaver, der påhviler sikkerhedsrepræsentanterne, kan arbejdsministeren efter indstilling fra direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet meddele fritagelse for, at der i pågældende virksomhed vælges sikkerhedsrepræsentanter. I så fald gælder reglerne i stk. 5 og 6 for arbejderne i vedkommende organ.

Kapitel 13. Det kommunale tilsyn med maskiner og bedrifter.

§ 63. Under det kommunale tilsyn hører:

- 1) landbrugsbedrifter, hvis effektive drivkraft ikke overstiger 16 hk. Der bortses herved fra transportable motorer;
- 2) kornmøller og foderstoforretninger, der normalt ikke beskæftiger flere end 3 arbejdere;
- 3) andre bedrifter, hvis anlæg af direktøren for arbejdstilsynet er skønnet at frembyde ringe fare, og som det findes hensigtsmæssigt at lægge under det kommunale tilsyn.

Stk. 2. Virksomheder, i hvilke der som drivkraft anvendes damp eller generatorgas, kan dog ikke henføres under det kommunale tilsyn.

Stk. 3. Direktøren for arbejdstilsynet kan bestemme, at landbrugsbedrifter, kornmøl-

Forslaget.

15. Kapitel 13. Det kommunale tilsyn med maskiner og bedrifter. (§§ 63-69) ophæves.

Gældende formulering.

ler og foderstofforretninger, som efter stk. 1 ville henhøre under det kommunale tilsyn, skal henføres under arbejdstilsynet, såfremt de rummer fare af særlig karakter, eller de er forbundet med erhvervsvirksomhed af anden art.

Stk. 4. I tvivlstilfælde afgør direktøren for arbejdstilsynet, om en virksomhed skal henhøre under arbejdstilsynet eller under det kommunale tilsyn.

§ 64. I hver kommune uden for København vælges der af kommunalbestyrelsen en maskinsynsmand og en stedfortræder til at udføre hvervet i tilfælde af, at maskinsynsmanden har forfald. For så vidt kommunens folketal, udstrækning eller andre topografiske forhold gør det nødvendigt, og den fabrikspektør ved arbejdstilsynet, under hvis område kommunen hører, giver sit samtykke dertil, kan der dog vælges flere maskinsynsmænd i kommunen med hver sit område; der vælges da et tilsvarende antal stedfortrædere. Kommunalbestyrelsen skal i god tid forud for valget skriftligt meddele den stedlige fabrikspektør, hvilke personer der agtes valgt som maskinsynsmand og stedfortræder for denne. Såfremt fabrikspektøren anser de pågældende for egnede til at vælges, og for så vidt de i øvrigt opfylder de i nærværende paragraf indeholdte vilkår herfor, meddeler han omgående kommunalbestyrelsen dette skriftligt. Valget kan da foretages. Finder fabrikspektøren derimod, at den eller de indstillede ikke er egnede til at vælges, forelægger han snarest sagen for direktøren for arbejdstilsynet og giver samtidig kommunalbestyrelsen meddelelse herom. Tiltræder direktøren fabrikspektørens standpunkt, kan pågældende ikke vælges.

Stk. 2. I København vælges der af kommunalbestyrelsen et efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet fastsat antal maskinsynsmænd og lige så mange stedfortrædere.

Stk. 3. Som maskinsynsmænd og stedfortrædere skal så vidt muligt vælges maskin-kyndige personer. Fabrikspektører er udelukket fra at vælges.

Stk. 4. Maskinsynsmanden og stedfortræderen vælges for kommunalbestyrelsens

Forslaget.

Gældende formulering.

funktionstid, dog at den periode, for hvilken de er valgt, løber til 1. juli. Genvalg kan finde sted. En person, der er fyldt, eller som i løbet af den periode, for hvilken valget gælder, fylder 65 år, kan ikke vælges eller genvælges, medmindre den fabriksinspektør, under hvis område kommunen hører, giver sit samtykke dertil.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen skal senest 8 dage efter, at valget er foregået, give den fabriksinspektør, til hvis område kommunen hører, meddelelse om valgets udfald.

Stk. 6. Hvervet som maskinsynsmand og stedfortræder er et borgerligt ombud. En person, der er fyldt 60 år, er dog ikke forpligtet til at modtage valg, og en person, som allerede har fungeret som maskinsynsmand i en periode af 4 år, er ikke forpligtet til at modtage genvalg før efter forløbet af 4 år. Om i øvrigt nogen har gyldig grund til at fordrø sig fritaget for at vælges til maskinsynsmand eller stedfortræder, afgøres af kommunalbestyrelsen under appel til indenrigsministeriet eller amtsrådet.

Stk. 7. Maskinsynsmanden og stedfortræderen kan i valgperiodens løb afskediges af kommunalbestyrelsen, og sådan afskedigelse skal finde sted, når direktøren for arbejdstilsynet over for kommunalbestyrelsen fremsætter begæring herom; samtidig med at begæringen fremsættes, skal direktøren give vedkommende maskinsynsmand eller stedfortræder direkte underretning herom; den pågældende er berettiget til inden for en frist af 14 dage at indanke direktørens afgørelse for arbejdsministeren, og hans afskedigelse stilles i så fald i bero, indtil ministerens afgørelse foreligger.

§ 65. Maskinsynsmanden er forpligtet til at syne de under hans tilsyn hørende virksomheder i det omfang, som fastsættes i den i § 69 omhandlede instruks.

Stk. 2. I en efter direktøren for arbejdstilsynets bestemmelse indrettet protokol indfører maskinsynsmanden samtlige under hans tilsyn værende virksomheder og de på disse foretagne syn og ekstrasy.

Stk. 3. For så vidt maskinsynsmanden ved sit eftersyn af en virksomhed finder mangler ved sikringen af dennes maskineri eller andre mangler, skal han i virksomhe-

Forslaget.

Gældende formulering.

dens tilsynsbog give de fornødne påbud om manglernes afhjælpning og fastsætte fristen herfor. Inden en måned efter fristens udløb skal han foretage kontrolsyn på virksomheden for at påse, at manglerne ved maskineriet er afhjulpet.

Stk. 4. For så vidt det ved kontrolsynet viser sig, at maskinsynsmandens påbud ikke er efterkommet, skal maskinsynsmanden på særlig, dertil indrettet blanket, hvis formulering fastsættes af direktøren for arbejdstilsynet, afgive indberetning om de fundne mangler til den fabrikinspektør, inden for hvis område virksomheden ligger. Fabrikinspektøren træffer derefter i hvert enkelt tilfælde afgørelse af, hvorvidt arbejdstilsynet vil søge manglen afhjulpet ved at gå frem efter § 55 eller på anden måde. For så vidt fabrikinspektøren mener, at der bør rejses tiltale, afgiver han indstilling herom til direktøren for arbejdstilsynet, for at denne kan foretage det videre fornødne. Maskinsynsmanden skal af arbejdstilsynet holdes underrettet om, hvad der af dette er foretaget for at få lovens krav gennemført, ligesom han skal have meddelelse om udfaldet af en eventuel straffesag.

Stk. 5. De af maskinsynsmanden givne påbud kan af virksomhedens indehaver inden for et tidsrum af 14 dage indankes for den fabrikinspektør, inden for hvis område virksomheden ligger.

Stk. 6. Maskinsynsmændene er forpligtet til på begæring af direktøren for arbejdstilsynet uden særligt vederlag at uddele tryksager af beskyttelsesmæssig interesse til de virksomheder, som de fører tilsyn med. Direktøren skal, så vidt det er muligt, lægge det således til rette, at uddelingen kan finde sted samtidig med maskinsynsmandens årlige eftersyn af virksomhederne.

§ 66. Maskinsynsmændene udfører deres hverv på eget ansvar, men under vejledning af fabrikinspektøren.

Stk. 2. Som led i denne vejledning skal fabrikinspektørerne afholde møde med maskinsynsmændene og stedfortræderne og skal her forklare dem de krav, som skal stilles til beskyttelsesforanstaltninger ved de forskellige maskiner m. v., og de bestemmelser, hvis overholdelse de i øvrigt skal påse.

Forslaget.

Gældende formulering.

Stk. 3. Maskinsynsmændene og stedfortræderne er forpligtet til at deltage i disse møder, når de tilsiges af fabrikinspektøren med mindst 3 dages varsel. For så vidt de måtte have forfald, skal de inden mødets afholdelse give underretning til fabrikinspektøren, som skønner over, hvorvidt vedkommendes forfald må anses for lovligt.

Stk. 4. For deltagelse i mødet får maskinsynsmændene og stedfortræderne befodringsgodtgørelse og dagpenge, jfr. § 68, stk. 2.

§ 67. De i § 53 indeholdte bestemmelser om arbejdstilsynets adgang til de tilsyn undergivne virksomheder, om dets adgang til at skaffe sig oplysninger og om dets tavshedspligt finder tilsvarende anvendelse på maskinsynsmændene.

§ 68. Som vederlag for deres arbejde får maskinsynsmændene et af arbejdsministeren fastsat beløb for hver virksomhed, som de har synet i vedkommende kalenderår.

Stk. 2. Reglerne for, hvilke beløb der tilkommer maskinsynsmændene er stedfortræderne i befodringsgodtgørelse og dagpenge for deltagelse i de i § 66 omhandlede vejledningsmøder, fastsættes af arbejdsministeren.

Stk. 3. De beløb, der i henhold til foranstående bestemmelser tilkommer maskinsynsmanden eller stedfortræderen, udbetales ham af vedkommende kommune, efter at kommunalbestyrelsen har gennemgået opgørelsen i overensstemmelse med regler fastsat af arbejdsministeren. Sognekommunerne får ved årsregnskabet afslutning beløbene refunderet af amtskommunen, der atter får sin udgift dækket af statskassen. Købstadkommunerne får ved årsregnskabet afslutning de omhandlede beløb refunderet direkte af statskassen. Udgiften til den i § 65, stk. 2, omhandlede protokol samt maskinsynsmandens nødvendige portoudgifter refunderes efter tilsvarende regler.

§ 69. Arbejdsministeren udfærdiger instruks for maskinsynsmændene og sørger for, at de kommunale råd vejledes behørigt forud for valget af maskinsynsmænd.

Forslaget.

Gældende formulering.

§ 75. Denne lov træder i kraft den 1. april 1955.

Stk. 2. Det i § 31, jfr. § 33, indeholdte forbud mod om natten i 3 holds drift at fremstille rugbrød træder i kraft straks.

Stk. 3. Reglerne i lovens afsnit VI kan efter socialministerens nærmere bestemmelse sættes i kraft tidligere end den 1. april 1955. Det kan herunder bestemmes, at det arbejdsråd, som nedsættes i henhold til denne lov, inden den 1. april 1955 kan overtage de opgaver, som påhviler det arbejdsråd, der er nedsat i henhold til fabrikkloven af 29. april 1913; tilsvarende bestemmelse kan træffes for så vidt angår maskinsynsmændene.

Lov om arbejderbeskyttelse inden for handels- og kontorvirksomhed.

Gældende formulering.

§ 3. Arbejdsgiveren har ansvar for overholdelsen af de ham ifølge denne lov påhvilende pligter.

Stk. 2. Arbejdsgiverne kan dog ved større virksomheder — og under særlige omstændigheder også ved mindre bedrifter — overføre varetagelsen af disse pligter og ansvaret for deres overholdelse til driftsledere eller andre pålidelige og tilstrækkeligt kvalificerede tilsynsførende, men for at arbejdsgiverne herigennem selv skal kunne blive fri for ansvaret, er det dog en betingelse, at det på tydelig måde er tilkendegivet de pågældende, inden for hvilke lokale eller faglige områder og i hvilket omfang ansvaret for overholdelsen af arbejdsgivernes pligter efter denne lov er overført til dem, og at arbejdsgiverne fører det efter forholdene rimelige tilsyn med, at vedkommende driftsledere eller tilsynsførende varetager hvervet på tilbørlig måde.

Stk. 3. Har en driftsleder eller tilsynsførende handlet efter udtrykkelig ordre fra arbejdsgiveren eller en anden foresat, bliver denne alene ansvarlig.

Stk. 4. I det omfang, hvori det særlig måtte være bestemt i loven eller med tilslutning af arbejdsrådet i de i henhold dertil udfærdigede forskrifter, kan ansvar for over-

Forslaget.

16. I § 75, *stk. 3, 2. pkt.*, udgår: „tilsvarende bestemmelse kan træffes for så vidt angår maskinsynsmændene.“

Forslaget.

1. I § 3 indsættes efter *stk. 3* som nyt stykke:

„*Stk. 4.* Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgive-

Gældende formulering.

holdelsen af de i lovens afsnit II indeholdte bestemmelser angående arbejdssteder og tekniske hjælpemidler efter omstændighederne også gøres gældende over for andre såsom udlejere af lokaler, brugere, sælgere, leverandører, opstillere eller reparatører af tekniske hjælpemidler.

Stk. 5. For så vidt angår arbejdssteder, der er inddraget under loven i henhold til § 1, stk. 4, påhviler ansvaret den, der må anses for leder, eller, såfremt ingen bestemt deltager i arbejdet kan anses for leder, enhver på arbejdsstedet beskæftiget person.

*Stk. 6.**) I det omfang, hvori det nærmere er fastsat, har også handels- og kontorfunktionærerne (arbejderne) ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, jfr. § 5, § 7, stk. 1, nr. 9 og § 11, stk. 1, jfr. lov nr. 226 af 11. juni 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse § 28, stk. 2.

§ 11. For så vidt de i handels- og kontorvirksomheder benyttede maskiner, beholdere med dampe eller luftarter under tryk eller andre beholdere, transportindretninger, bygninger m. m. samt arbejdsprocesser efter arbejdstilsynets skøn frembyder en sådan fare, at der er grund til at træffe foranstaltninger herimod, er de pågældende indretninger og arbejdsprocesser undergivet de i §§ 19-27, § 28 og § 29, jfr. § 10, stk. 2, i lov nr. 226 af 11. juni 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse indeholdte bestemmelser. Bestemmelserne i nævnte lovs § 27 A finder

Forslaget.

rens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, har ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, såfremt det skyldes hans forsømmelse, jfr. § 4 a, at loven ikke er overholdt."

Stk. 4; 5 og 6 bliver herefter stk. 5, 6 og 7.

2. Efter § 4 indsættes:

„§ 4 a. Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, skal medvirke til, at bestemmelserne i denne lov og de i medfør heraf udstedte forskrifter overholdes. Han skal være opmærksom på ulykkes- og sundhedsfarer inden for det arbejdsområde, som han leder. Bliver han bekendt med fejl eller mangler, der kan medføre fare for ulykkestilfælde eller sundhedsskadelig påvirkning, skal han sørge for, at disse afhjælpes, og kan dette ikke ske ved hans indgriben på stedet, skal han straks gøre arbejdsgiveren bekendt med de konstaterede fejl eller mangler.“

3. I § 11, stk. 1, ændres „§§ 19-27“ til: „§§ 19-23 og §§ 25-27“.

Gældende formulering.

anvendelse på ethvert arbejde, der er omfattet af nærværende lov.

Stk. 2. Bestemmelserne i §§ 19-25 og 29 i lov nr. 226 af 11. juni 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse finder anvendelse, uanset af hvem de pågældende tekniske hjælpemidler anvendes. Bestemmelserne i nævnte lovs § 27 A om arbejde, der udsætter de beskæftigede for ioniserende stråling, finder anvendelse på alt sådant arbejde, uanset af hvem det udføres.

Stk. 3. Ved arbejde, der udsætter de beskæftigede for ioniserende stråling, finder bestemmelserne i § 9 i lov nr. 226 af 11. juni 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse tilsvarende anvendelse.

§ 25. Kapitel 10-15, jfr. § 75, stk. 3, i lov nr. 226 af 11. juni 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse finder tilsvarende anvendelse på nærværende lov.

Lov om arbejderbeskyttelse inden for landbrug, skovbrug og gartneri.*Gældende formulering.*

§ 3. Arbejdsgiveren har ansvar for overholdelsen af de ham ifølge denne lov påhvilende pligter.

Stk. 2. Arbejdsgiverne kan dog ved større virksomheder — og under særlige omstændigheder også ved mindre bedrifter — overføre varetagelsen af disse pligter og ansvaret for deres overholdelse til driftsledere eller andre pålidelige og tilstrækkeligt kvalificerede tilsynsførende; men for at arbejdsgiverne herigennem selv skal kunne blive fri for ansvaret, er det dog en betingelse, at det på tydelig måde er tilkendegivet de pågældende, indenfor hvilke lokale eller faglige områder og i hvilket omfang ansvaret for overholdelsen af arbejdsgivernes pligter efter denne lov er overført til dem, og at arbejdsgiverne fører det efter forholdene rimelige tilsyn med, at vedkommende driftsledere eller tilsynsførende varetager hvervet på tilbørlig måde.

Stk. 3. Har en driftsleder eller tilsynsførende handlet efter udtrykkelig ordre fra

Forslaget.

4. I § 11, stk. 2, ændres „§§ 19-25 og“ til: „§§ 19-23 og 25 samt“.

5. I § 25 ændres „Kapitel 10-15“ til: „§ 7 og kapitel 10-15“.

Forslaget.

Gældende formulering.

arbejdsgiveren eller en anden foresat, bliver denne alene ansvarlig.

Stk. 4. I det omfang, hvori det særlig måtte være bestemt i loven eller med tilslutning af arbejdsrådet i de i henhold dertil udfærdigede forskrifter, kan ansvar for overholdelsen af de i lovens kap. 2 og 3 indeholdte bestemmelser angående arbejdssteder og tekniske hjælpemidler efter omstændighederne også gøres gældende over for andre såsom udlejere af lokaler, brugere, sælgere, leverandører, opstillere eller reparatører af tekniske hjælpemidler.

Stk. 5. For så vidt angår arbejdssteder, der er inddraget under loven i henhold til § 1, stk. 4, påhviler ansvaret den, der må anses for leder, eller, såfremt ingen bestemt deltager i arbejdet kan anses for leder, enhver på arbejdsstedet beskæftiget person.

Stk. 6. I det omfang, hvori det nærmere er fastsat, har også arbejderne ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, jfr. § 5 og § 20, stk. 2.

§ 16. Til pasning af dampkedler, kogekedler og dampbeholdere samt sådanne andre beholdere, hvori væske findes opvarmet over kogepunktet ved atmosfærens tryk, må kun anvendes pålidelige personer, der er fyldt 19 år.

Stk. 2. Til at forestå pasning af eller selvstændigt at passe sådanne i stk. 1 nævnte fyrede kedler og beholdere, der anvendes i anlæg med en samlet hedeplade på 30 m² eller derover, og som leverer damp eller væske til brug uden for kedlen eller beholderen, damplokomotiver af enhver størrelse samt selvtransportable lokomotiver og damptrømler udkræves, at pågældende person er i besiddelse af et af direktøren for arbejdstilsynet udfærdiget certifikat for, at hans uddannelse opfylder visse af arbejdsministeren nærmere fastsatte krav, jfr. § 21, nr. 2.

Forslaget.

1. I § 3 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

„*Stk. 4.* Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, har ansvar for overholdelsen af lovens bestemmelser, såfremt det skyldes hans forsømmelse, jfr. § 4 a, at loven ikke er overholdt.“

Stk. 4, 5 og 6 bliver herefter stk. 5, 6 og 7.

2. Efter § 4 indsættes:

„**§ 4 a.** Den, hvis arbejde udelukkende eller i det væsentlige består i på arbejdsgiverens vegne at lede eller føre tilsyn med arbejdet i en virksomhed eller en del deraf, skal medvirke til, at bestemmelserne i denne lov og de i medfør heraf udstedte forskrifter overholdes. Han skal være opmærksom på ulykkes- og sundhedsfarer inden for det arbejdsområde, som han leder. Bliver han bekendt med fejl eller mangler, der kan medføre fare for ulykkestilfælde eller sundhedsskadelig påvirkning, skal han sørge for, at disse afhjælpes, og kan dette ikke ske ved hans indgriben på stedet, skal han straks gøre arbejdsgiveren bekendt med de konstaterede fejl eller mangler.“

3. § 16 ophæves.

Gældende formulering.

Stk. 3. Personer, der selvstændigt passer sådanne i stk. 1 nævnte fyrede kedler og beholdere, der anvendes i anlæg med en samlet hedeblade under 30 m², og som leverer damp eller væske til brug uden for kedlen eller beholderen, skal være i besiddelse af et bevis, der er udstedt af en fabriksinspektør, efter at denne gennem en samtale har forvissat sig om, at vedkommende har fornødent kendskab til pasningen af den pågældende kedel eller beholder. Nærmere regler for udfærdigelsen af disse beviser fastsættes af direktøren for arbejdstilsynet. Direktøren kan bestemme, at kedler og beholdere, der ikke omfattes af stk. 2 og 3, kun må passes af personer, der er i besiddelse af et bevis, som nævnt i 1. pkt.

Stk. 4. Retten til at passe de i stk. 1 nævnte kedler og beholdere kan af direktøren for arbejdstilsynet fratages den pågældende for bestandig eller for en vis tid, når han på grund af upålidelighed ved pasningen, manglende ædruelighed eller legemlige eller sjælelige svagheder er uegnet til at varetage denne gerning.

Stk. 5. Hvis der til pasningen af en af de i stk. 2 og 3 omhandlede kedler eller beholdere savnes en kedelpasser med henholdsvis certifikat eller bevis og dette ikke kan tilregnes kedlens eller beholderens ejer eller bruger, er denne berettiget til på eget ansvar at lade kedlen eller beholderen midlertidigt passe af en person, som han anser for egnet dertil, når han straks underretter vedkommende fabriksinspektør derom. Det samme gælder, hvis der under den kedelpasserens ifølge loven tilkommende ferie ikke kan skaffes en stedfortræder med henholdsvis certifikat eller bevis. Det fastsættes derefter af fabriksinspektøren, hvor længe en sådan konstitution må vare; uden samtykke fra direktøren for arbejdstilsynet må den ikke strække sig ud over 3 uger.

Stk. 6. Direktøren for arbejdstilsynet kan, når det skønnes rimeligt og forsvarligt, i det enkelte tilfælde eller for visse typer af kedler eller beholdere tillade lempelser fra bestemmelserne i denne paragraf.

§ 21. Arbejdsministeren er beføjet til efter forhandling med direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet at

Forslaget.

Gældende formulering.

- 1) udfærdige nærmere forskrifter for indretning, opstilling, anmeldelse og benyttelse samt afprøvning af særlig farlige tekniske hjælpemidler (maskiner, kedler, beholdere, apparater osv.) samt vedrørende arbejdsprocesser, der rummer alvorlig eksplosions-, brand- eller sundhedsfare,
- 2) påbyde, at personer, der passer sådanne hjælpemidler, skal have gennemgået en nærmere angivet uddannelse og eventuelt aflagt en prøve,
- 3) forbyde anvendelsen af disse hjælpemidler, for så vidt faren fra dem ikke tilstrækkeligt kan imødegås ved forskrifter i medfør af punkt 1 og 2,
- 4) forbyde anvendelsen af særlig farlige arbejdsmetoder.

§ 24. Kapitel 10-15, jfr. § 75, stk. 3, i lov nr. 226 af 11. juni 1954 om almindelig arbejderbeskyttelse finder tilsvarende anvendelse på nærværende lov.

Forslaget.

4. I § 21, nr. 2, ændres „og eventuelt aflagt en prøve“ til: „eventuelt aflagt en prøve samt eventuelt opnået en bestemt alder“.

5. I § 21 indsættes som stk. 2:

„Stk. 2. Arbejdsministeren kan efter forhandling med arbejdsrådet inden for nærmere afgrænsede områder bemyndige direktøren for arbejdstilsynet til efter indhentet udtalelse fra arbejdsrådet at udstede de i stk. 1 omhandlede forskrifter og påbud m. v.“

6. I § 24 ændres „Kapitel 10-15“ til: „§ 7 og kapitel 10-15“.